

Dzień dobry,

Dzisiejsza lekcja poświęcona będzie średniowiecznemu utworowi „**Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią**”. Poznacie fragmenty tego utworu, opiszecie, jak wyobrażano sobie śmierć w średniowieczu, dowiecie się, czym był motyw *danse macabre* w poezji i malarstwie.

Zapoznajcie się najpierw z wprowadzeniem do lekcji:

„Średniowiecze było przesycone myślą o śmierci. W czasach ogólnego braku higieny i podstawowej wiedzy medycznej, przyczyną śmierci mógł się stać banalny katar. Masowo umierały kobiety i dzieci podczas porodów. Często wybuchały epidemie; najstraszniejsza z nich, epidemia dżumy z połowy XIV w., kosztowała życie co trzeciego mieszkańca Europy. Wielu ludzi ginęło podczas rozlicznych wojen. Śmierć nie pozwalała o sobie zapomnieć. A dla ludzi kierujących się zasadami wiary, śmierć to ważny moment przejścia do prawdziwego życia w niebie, z którym wiąże się konieczność stanięcia na Sądzie Bożym i poniesienia kary za grzechy.”

M. Pawłowski, K. Poremska, D. Zych, Potęga słowa, Podręcznik do języka polskiego, Warszawa 2007.

„Rozmowa Mistrza Polikarpa ze śmiercią” jest najdłuższym zachowanym polskim wierszem średniowiecznym. Powstała prawdopodobnie na początku XV wieku. Bohaterem utworu jest uczonego o imieniu Polikarp. Bohater ma okazję porozmawiać ze Śmiercią o życiu człowieka i jego pośmiertnych losach. W tym wierszu można odnaleźć motyw **danse macabre**, czyli **tańca śmierci**.

Danse macabre [czyt. dans makabr] – **taniec śmierci**. Motyw popularny w sztuce i literaturze XIV i XV wieku. Jest to **alegoria** ukazująca przedstawicieli wszystkich grup społecznych we wspólnym korowodzie prowadzonym przez śmierć. Podkreślała ona równość ludzi wobec ich śmiertelności oraz chwilowość i znikomość dóbr doczesnych.

Alegoria – obraz w literaturze albo sztukach plastycznych, który poza znaczeniem dosłownym ma jeszcze inne znaczenie, ukryte, ale w kontekście określonej kultury łatwe do jednoznacznego odczytania.

Poniżej podaję Wam link do strony z tekstem. By w pełni zrozumieć ten utwór, korzystajcie ze znajdujących się pod nim przypisów.

UWAGA! CZYTAMY TYLKO FRAGMENTY!

Fragment pierwszy: strona pierwsza od wersu: „Polikarpus, tak wezwany” do wersu „Śmierć do niego przemówiła.”

Fragment drugi: strona druga na samym dole od wersu: „ Miła Śmierci, racz mi wzjewić” do końca strony.

Fragment trzeci: strona trzecia od początku do wersu: „Każdy przed mą kosą skacze;”

http://staropolska.pl/sredniowiecze/poezja_swiecka/dialog_01.html

Po przeczytaniu wskazanych przeze mnie fragmentów tekstu zapiszcie temat lekcji, następnie przepiszcie, czym jest motyw *danse macabre* i potem odpowiedzcie na pytania (Odpowiadajcie pełnymi zdaniami albo przepisujcie pytania).

TEMAT: Śmierć w życiu średniowiecznego człowieka. Motyw *danse macabre*.

PYTANIA:

1. O co Polikarp prosi Boga w modlitwach?
2. W jakim miejscu Śmierć ukazuje się uczonemu?
3. Jak Polikarp zareagował na pojawienie się Śmierci?
4. Opisz postać, która ukazuje się bohaterowi? Dlaczego autor przedstawił Śmierć w ten sposób?
5. Od kogo pochodzi władza Śmierci?
6. Jakich ludzi i jakie grupy społeczne wymienia Śmierć?
7. Przyjrzyj się reprodukcji malowidła ukazującego motyw *danse macabre*, czyli tańca śmierci (Link poniżej). Następnie wyjaśnij, w jaki sposób „Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią” nawiązuje do tego motywu. Wskaż odpowiednie fragmenty tekstu.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/58/Bernt_Notke_Danse_Macabre.jpg

8. Wskaż cztery przykłady archaizmów leksykalnych (przypomnij sobie lekcję o „Bogurodzicy”) w „Rozmowie Mistrza Polikarpa ze Śmiercią”.

Całą notatkę, w formie zdjęcia, proszę przesłać mi do dnia 04.05.2020r. na adres: agga.wika@gmail.com